

Conceptverslag Standaardisatieraad

Datum:	Maandag 29 juni 2026 13:00 – 15:00 uur
Locatie:	Digitaal
Aanwezigen:	Marc Mittelmeijer (voorzitter), Peter Boersema (KBb-e), Maarten Engelsman (MEVW), Bert-Jan Geveke (DUO), Peter IJntema (VDOD), Joany Krijt (VO-raad), Bas Kruiswijk (Bureau Edustandaard), Hans Louwhoff (SURF), Lucas van der Meer (OCW), Marianne Mulder (Kennisnet), Menno Scheers (SURF).
Gastspreekers:	Jeroen de Ruig en Arjen Brien (Bureau Edustandaard), Jordy van den Elshout (Kennisnet).
Afwezig:	Hans Louwhoff (SURF), Noor Ferket (VDOD), Ewout Tenhagen (PO raad), Cor-Jan Jager (OCW), Martijn Timmer (MBO Digitaal).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Het verslag van de Standaardisatieraad van 3 maart 2026 wordt ongewijzigd vastgesteld. De raad neemt kennis van de stand van zaken van de lopende actiepunten.

Bij actiepunt 1 ict-basisinfrastructuur

Ten aanzien van het vervolgtraject rond de ict-basisinfrastructuur wordt toegelicht dat dit onderdeel is van het nieuwe regieplan waaraan OCW met publieke partners werkt. Dit regieplan wordt naar verwachting in het najaar aan de Tweede Kamer aangeboden. Het onderwerp blijft daarmee als lopend actiepunt op de agenda.

Bij actiepunt 2 onderwijsinformatiestelsel

Het actiepunt over het vervolgtraject rond het Onderwijsinformatiestelsel blijft eveneens lopen. De overige actiepunten worden, waar van toepassing, behandeld onder de betreffende agendapunten.

Bijlage 2a: Vastgesteld verslag van de Standaardisatieraad van 3 maart 2026

Lopende actiepunten vanuit de vorige vergadering

1	De Standaardisatieraad wordt door het Bureau op de hoogte gehouden over het vervolgtraject rond de ict-basisinfrastructuur.	Lopend	Marianne Mulder
2	De Standaardisatieraad wordt door het Bureau op de hoogte gehouden over het vervolgtraject rond het Onderwijsinformatiestelsel.	Lopend	Bas Kruiswijk
3	Lifecyclemanagement 3.1 Bureau Edustandaard neemt de vraag om meer lifecycle-informatie naast het bestaande gebruiksadvies mee in de verdere ontwikkeling van het lifecyclemanagement. 3.2 Bureau Edustandaard neemt de discussie over terminologie, implementatiestatus en het onderscheid tussen een afspraak, standaard en afsprakenstelsel mee in het voorstel voor lifecyclemanagement. 3.3 Bureau Edustandaard voegt de implementatiestatus toe aan de relevante afspraken op de lijst met afspraken. Het gebruiksadvies van de gerelateerde afspraken blijft vooralsnog ongewijzigd. 3.4 De rol van de referentiearchitecturen wordt expliciet toegevoegd.	Afgerond	Agendapunt 8
4	Bureau Edustandaard komt de volgende vergadering met een voorstel rondom de werkgroep Samenhang waarin de gegeven adviezen worden meegenomen.	Uitgesteld	

5	Bureau Edustandaard neemt de gegeven adviezen voor de duiding van relevante standaarden en afspraken zonder Nederlands toepassingsprofiel mee en doet een eerste vingeroefening om relevante standaarden en afspraken te duiden.	Afgerond	Agendapunt 9
6	Het certificeringsschema IBP komt in de volgende vergadering opnieuw terug op de agenda. Bureau Edustandaard zorgt voor de inhoudelijke voorbereiding, in overleg met SURF en de werkgroep IBP/UBV, met name ten aanzien van de duiding van de relatie tussen certificeringsschema, normenkader en normen zoals NIS2 en ISO.	Afgerond	Agendapunt 6

3. Registratie OEAPI

Gastprekers: Arjen Brien en Jeroen de Ruig

Jeroen de Ruig en Arjen Brien lichten het registratieadvies voor OEAPI v6 toe. OEAPI v6, voorheen OOAPI, wordt aangeboden voor registratie met het gebruiksadvies 'aangeraden'. De nieuwe versie sluit beter aan op de mbo-sector, onder meer door toevoegingen vanuit MBO OKE, en is sterker internationaal gepositioneerd door de hernoeming naar Open Education API en de keuze voor Brits-Engels als voertaal. De raad neemt kennis van het positieve registratieadvies en van de uitkomsten van de ROSA-scan. Daarbij wordt benadrukt dat de geconstateerde aandachtspunten registratie niet in de weg staan, maar wel opvolging vragen. De ROSA-scan is uitgebreid besproken in de Architectuurraad, die op basis daarvan positief adviseert over registratie. De presentatie is toegevoegd als bijlage.

De voorzitter merkt op dat dit de tweede toetsingsprocedure is die met de vernieuwde toetsingsprocedure is doorlopen. De evaluatie van deze toetsingsprocedure met de betrokken deelnemers is gepland op 6 juli.

Samenhang met gerelateerde standaarden en afspraken

De raad neemt kennis van het positieve registratieadvies en van de uitkomsten van de ROSA-scan. Daarbij wordt benadrukt dat de geconstateerde aandachtspunten registratie niet in de weg staan, maar wel opvolging vragen. In de bespreking vraagt de raad in het bijzonder aandacht voor de samenhang met andere standaarden en voorzieningen, waaronder RIO en andere registers van DUO, en voor de wijze waarop overlap en raakvlakken bestuurlijk en inhoudelijk worden bewaakt.

Technische interoperabiliteit en bestuurlijke betrokkenheid

Naar aanleiding van de discussie ontstaat een breder gesprek over het proces waarmee samenhang tot stand komt. De raad herkent het belang van een inhoudelijk bottom-up proces via werkgroepen, maar vraagt daarnaast aandacht voor de bestuurlijke kant die meer top down invloed heeft op implementatiekeuzes en draagvlak. Daarbij wordt opgemerkt dat de primaire verantwoordelijkheid voor impactbepaling en adoptie in eerste instantie ligt bij de partij die de standaard ontwikkelt en beheert. Tegelijkertijd acht de raad het van belang om bij een eventuele opwaardering naar een verplicht gebruiksadvies ook bredere bestuurlijke gremia en vertegenwoordigers van instellingen te betrekken. De raad vraagt daarom aandacht voor een transparant proces waarin duidelijk is welke partijen worden betrokken, hoe impact wordt gewogen en hoe signalen uit de praktijk worden meegenomen. In dat verband wordt ook de governance rond OEAPI besproken. De raad vraagt zich af of alle relevante partijen, waaronder DUO, voldoende zijn betrokken bij de governance en doorontwikkeling van de standaard. Daarbij wordt benadrukt dat niet alleen technische interoperabiliteit, maar ook bestuurlijke afstemming nodig is wanneer OEAPI raakt aan bestaande registers en voorzieningen. De voorzitter vat samen dat richting een eventueel verplicht gebruiksadvies zowel de technische als de bestuurlijke randvoorwaarden voldoende uitgewerkt moeten zijn.

Voorwaarden voor een eventueel verplicht gebruiksadvies

Daarnaast wordt besproken wat nodig is om op termijn eventueel tot een zwaarder gebruiksadvies te komen. De raad benadrukt dat daarvoor niet alleen technische volwassenheid nodig is, maar ook

bestuurlijk draagvlak, inzicht in impact en voldoende adoptieondersteuning. Ook moet helder zijn welke overlap bestaat met andere standaarden en afspraken en hoe deze samenhang structureel wordt bewaakt. De raad vraagt zich af wie op een later moment beoordeelt of een verplicht gebruiksadvies passend is. Bureau Edustandaard licht toe dat iedere standaard een werkgroep kent waarin voldoende vertegenwoordiging geregeld moet zijn. De raad geeft aan dat bij een eventuele opwaardering naar 'verplicht' aanvullend moet worden gekeken naar de mate van adoptie, de gevolgen voor instellingen en leveranciers, en de bestuurlijke bereidheid om de standaard toe te passen.

Structurele bewaking van samenhang

Bureau Edustandaard licht toe dat de samenhang tussen standaarden, afspraken en voorzieningen een breder aandachtspunt is. De werkgroep Samenhang zou hiervoor inhoudelijk passend kunnen zijn, maar heeft momenteel onvoldoende capaciteit om deze rol structureel op zich te nemen. Bureau Edustandaard onderzoekt daarom welke vorm binnen de bestaande overlegstructuren het meest passend is om raakvlakken tussen standaarden, afspraken en registers beter te bewaken. De raad onderschrijft dat hiervoor een structurelere werkwijze nodig is. Daarbij gaat het niet alleen om de registratie van OEAPI, maar ook om het bredere vraagstuk hoe Edustandaard overzicht houdt op samenhang, overlap en wederzijdse afhankelijkheden tussen standaarden en afspraken.

Besluit

De Standaardisatieraad registreert OEAPI v6 met het gebruiksadvies 'aangeraden'.

Acties

- Bureau Edustandaard onderzoekt welke vorm passend is om samenhang en raakvlakken tussen standaarden, afspraken en registers structureel te bewaken.
- De Architectuurraad monitort de opvolging van de aandachtspunten uit het registratieadvies en de ROSA-scan.

Bijlage 3a: Advies OEAPI v6

Bijlage 3b: Presentatie resultaten toetsingsprocedure OEAPI

4. Pauze

De vergadering wordt kort geschorst na agendapunt 5.

5. Advies registratie Edu-V Afsprakenstelsel

Gastprekers: Arjen Bienen en Jeroen de Ruig

Jeroen de Ruig en Arjen Bienen lichten het registratieadvies voor de aangeboden praktijksituaties uit het Edu-V Afsprakenstelsel toe. Deze praktijksituaties worden aangeboden voor registratie met het gebruiksadvies 'aangeraden'. Het Edu-V Afsprakenstelsel ondersteunt eenvoudige, veilige en betrouwbare toegang tot en gebruik van digitale leer- en onderwijsmiddelen in het primair, voortgezet, speciaal en middelbaar beroepsonderwijs.

De raad bespreekt de vraag hoe het begrip 'afsprakenstelsel' zich verhoudt tot de begrippen 'afpraak' en 'standaard' binnen Edustandaard. Bureau Edustandaard licht toe dat het afsprakenstelsel als overkoepelende benaming wordt gebruikt voor een samenhangende set afspraken. De registratie heeft betrekking op de aangeboden praktijksituaties, die binnen de Edustandaard-systematiek als afspraken worden beschouwd.

Ook wordt stilgestaan bij de voorwaarde dat gegevensdiensten voldoende getest moeten zijn. Toegelicht wordt dat onder beproefd wordt verstaan dat de gegevensdiensten in een productionele situatie correct werkend zijn bevonden en dat ketentesten in een productieomgeving hebben

plaatsgevonden. Voor een eventueel toekomstig verplicht gebruiksadvies is bredere praktijkervaring nodig.

Uit de toetsing kwam eerder een 'voldoende, mits'-oordeel naar voren, met voorwaarden rond de beschikbare versie, documentatie, versiebeheer en duiding van de implementatiestatus. De raad constateert dat de voorwaarden uit het eerdere 'voldoende, mits'-oordeel inmiddels zijn opgevolgd. De Architectuurraad heeft positief geadviseerd over registratie.

Besluit

De Standaardisatieraad registreert de aangeboden praktijksituaties uit het Edu-V Afsprakenstelsel met het gebruiksadvies 'aangeraden'.

Bijlage 5a: Notitie advies registratie Edu-V Afsprakenstelsel 21-05-2026

6. Certificeringsschema IBP

Gastpreker: Jordy van den Elshout (CISO Kennisnet, voorzitter werkgroepen IBP & UBV)

Jordy van den Elshout licht namens de werkgroep IBP/UBV de notitie over het Certificeringsschema informatiebeveiliging en privacy ROSA toe. In de vorige vergadering is de besluitvorming aangehouden, zodat Bureau Edustandaard in overleg met SURF en de werkgroep IBP/UBV de positionering van het certificeringsschema nader kon duiden ten opzichte van normenkaders en normen zoals NIS2 en ISO. De Architectuurraad concludeert dat deze positionering inmiddels voldoende helder is en adviseert positief over vaststelling en registratie. Het schema wordt aangeboden voor registratie met het gebruiksadvies 'verplicht' voor het funderend onderwijs en mbo, en 'aangeraden' voor het hoger onderwijs. Voor het hoger onderwijs geldt de intentie om op termijn toe te werken naar een verplicht gebruiksadvies.

Interpretatieverschillen

In de bespreking wordt aandacht gevraagd door de MEVW voor mogelijke interpretatieverschillen bij de toepassing van onderdelen van het certificeringsschema. Toegelicht wordt dat de nieuwe versie op dit punt geen wijziging aanbrengt ten opzichte van de huidige situatie en dat binnen het schema ruimte bestaat voor 'pas toe of leg uit'. Tegelijkertijd onderschrijft de raad dat aanvullende uitleg behulpzaam is om interpretatieverschillen in de praktijk te beperken.

De Standaardisatieraad besluit het Certificeringsschema IBP vast te stellen en te registreren, met de afspraak dat er een aanvullende toelichting op de interpretatievragen wordt uitgewerkt.

Besluit

De Standaardisatieraad stelt het Certificeringsschema IBP versie 4.0 vast en registreert het met het gebruiksadvies 'verplicht' voor het funderend onderwijs en mbo, en 'aangeraden' voor het hoger onderwijs.

Actie

De werkgroep IBP/UBV werkt in afstemming met betrokken partijen, aanvullende uitleg uit bij interpretatievragen rond de toepassing van het certificeringsschema. Hierover wordt teruggekoppeld aan de Standaardisatieraad.

Bijlage 6a: Memo Positionering Certificeringsschema IBP ROSA

7. Update Bureau Edustandaard

Bas Kruiswijk licht de schriftelijke update van Bureau Edustandaard toe.

Daarbij wordt kort ingegaan op het overzicht van de lopende procedures voor de registratie van afspraken en standaarden. Naast enkel nieuwe registraties gaat het ook om registraties die al lange tijd niet geactualiseerd zijn. In het kader van het lifecyclemanagement hebben we daar nu meer aandacht voor, en willen we dit soort situaties in de toekomst voorkomen. Bas Kruiswijk vraagt speciale aandacht voor CompetentNL en Edubadges als recente ontwikkelingen. CompetentNL wordt naar verwachting in een volgende vergadering aangeboden voor registratie.

Weergave van standaarden en afspraken

De raad bespreekt de wijze waarop de lijst met standaarden en afspraken actueel en bestuurlijk bruikbaar kan worden gehouden. Daarbij wordt gevraagd om inzicht in registratiedata, laatste wijzigingsdata en periodieke controles. Bureau Edustandaard licht toe dat het lifecyclemanagement voorziet in een jaarlijkse uitvraag bij werkgroepvoorzitters en dat ook in de beheerfase per afspraak of standaard een verantwoordelijke werkgroep is aangewezen. In de herziening van de website naar aanleiding van het lifecyclemanagement zal aandacht zijn voor meer contextinformatie over de actualiteit van de geregistreerde standaarden en afspraken.

Bestuurlijk eigenaarschap

Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor bestuurlijk eigenaarschap. De raad geeft aan dat niet alleen duidelijk moet zijn welke werkgroep inhoudelijk betrokken is, maar ook welke partij of governance-structuur bestuurlijk verantwoordelijk is voor beheer en doorontwikkeling. Dit kan een samenwerking tussen meerdere partijen zijn of een aangewezen penvoerder. Bureau Edustandaard neemt dit mee in de verdere uitwerking van de overzichten en updates.

Themabijeenkomst Data delen

Tot slot wordt teruggeblikt op de themabijeenkomst Data delen, als vervolg op de architectuurdagen. De bijeenkomst was een eerste inhoudelijke verdieping op federatief data delen en de randvoorwaarden die nodig zijn om dit goed te faciliteren. De raad neemt kennis van het verslag van de bijeenkomst.

Acties

- Bureau Edustandaard voegt, waar nodig voor de context, registratiedatum en laatste wijzigingsdatum toe aan het overzicht van standaarden en afspraken.
- Bureau Edustandaard werkt verder uit hoe bestuurlijk eigenaarschap per standaard of afspraak inzichtelijk kan worden gemaakt.

Bijlage 7a: Update Bureau Edustandaard

Bijlage 7b: Verslag Themabijeenkomst Data Delen

8. Lifecyclemanagement vaststellen

Versie 1.0 van de werkbeschrijving van het Lifecyclemanagement wordt aangeboden aan de Standaardisatieraad. De Architectuurraad heeft een positief advies afgegeven voor de vaststelling van het document.

Bas Kruiswijk licht toe dat het document de werkwijze beschrijft voor beheer, actualisatie en doorontwikkeling van standaarden en afspraken binnen Edustandaard. Vaststelling van versie 1.0 maakt het mogelijk de werkwijze te publiceren en toe te passen. Eventuele aanscherpingen kunnen periodiek worden verwerkt en, waar nodig, opnieuw aan de raad worden voorgelegd.

De raad spreekt waardering uit voor het document en ziet dit als een belangrijke stap in de verdere professionalisering van het beheer van standaarden en afspraken. Er zijn complimenten voor de leesbaarheid. Er wordt benadrukt dat inzicht in laatste wijzigingen, periodieke controles en bestuurlijk eigenaarschap belangrijk blijft voor de verdere doorontwikkeling.

Besluit

De Standaardisatieraad stelt versie 1.0 van de werkbeschrijving Lifecyclemanagement Edustandaard vast.

Bijlage 8a: Lifecyclemanagement Edustandaard

9. Relevante standaarden zonder Nederlands toepassingsprofiel

Bureau Edustandaard licht de tweede memo toe over relevante externe standaarden zonder Nederlands toepassingsprofiel. Naar aanleiding van de vorige bespreking in de Standaardisatieraad is een eerste verkenning uitgevoerd naar standaarden van Forum Standaardisatie en 1EdTech. Voorgesteld wordt om relevante externe standaarden kort te duiden, zonder formele registratie bij Edustandaard en zonder zelfstandig Edustandaard-gebruiksadvies.

Relevantie van externe standaarden

De raad steunt de hoofdlijn van het voorstel. Daarbij wordt benadrukt dat goede interoperabiliteit vraagt om een bredere blik dan alleen de eigen standaarden en afspraken van Edustandaard. Externe standaarden kunnen relevant zijn voor het onderwijs, ook wanneer zij niet specifiek voor het onderwijs zijn ontwikkeld of wanneer zij op een meer generiek niveau liggen. Bureau Edustandaard geeft aan afwegingen te maken in afstemming met relevante partijen waar nodig.

Kwalificaties standaarden

In de bespreking wordt aandacht gevraagd voor de terminologie in de duiding. De raad geeft aan dat de kwalificatie “niet relevant” onbedoeld te absoluut kan overkomen. Beter is om onderscheid te maken tussen standaarden die niet onderwijs-specifiek zijn, standaarden die te generiek zijn voor nadere duiding door Edustandaard, en standaarden die wel relevant zijn in samenhang met onderwijsafspraken.

Samenhang tussen Edustandaard afspraken en onderliggende standaarden

Ook wordt besproken hoe externe standaarden beter in context kunnen worden geplaatst. Een suggestie is om bij registratie van standaarden en afspraken expliciet te vragen welke externe standaarden zijn gebruikt en waarom. Daarmee kan de samenhang tussen internationale standaarden en Nederlandse onderwijsafspraken concreter worden gemaakt. Daarnaast vraagt de raad aandacht voor de vraag hoe kennis over relevante standaarden beter terechtkomt bij scholen en instellingen, bijvoorbeeld in relatie tot aanbestedingen.

De Standaardisatieraad stemt in met de voorgestelde werkwijze om externe standaarden te duiden zonder formele registratie en zonder zelfstandig gebruiksadvies.

Besluit

De Standaardisatieraad stemt in met:

1. Het duiden van relevante externe standaarden zonder formele registratie en zonder zelfstandig Edustandaard-gebruiksadvies;
2. Forum Standaardisatie en 1EdTech als eerste structureel te volgen bronnen;
3. ROSA als primaire plek voor inhoudelijke duiding, met Edustandaard.nl als doorverwijzende ingang;
4. Een kwartaalcontrole op mutaties, waarbij alleen relevante wijzigingen of strategische dilemma's aan de Standaardisatieraad worden voorgelegd.

Acties

- Bureau Edustandaard past de terminologie in de duiding aan, zodat duidelijker onderscheid wordt gemaakt tussen niet onderwijs-specifieke standaarden, generieke standaarden en standaarden die inhoudelijk relevant zijn voor het onderwijs.

- Bureau Edustandaard onderzoekt hoe bij toekomstige registraties explicieter kan worden vastgelegd welke externe standaarden zijn gebruikt en hoe deze zich verhouden tot de aangeboden afspraak of standaard.

Bijlage 9a: 2^e memo duiding relevante standaarden voor het onderwijs

10. Rondvraag en afsluiting

Er zijn geen punten voor de rondvraag. De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun aanwezigheid en sluit de vergadering.